

Frontkjempere VIL HA BAUTA

Av HANS KRINGSTAD

TRONDHEIM/BAMBLE (VG) Ved Bamble kirke i Telemark ønsker nordmenn som sloss i Hitlers hær, å

reise et minnesmerke over falne frontkjempere og frontsøstre. Bamble menighetsråd venter på søknaden, som kan sette Kirken i et alvorlig dilemma.

Formannen i menighetsrådet, Lars Hals, velger å forholde seg taus om den ytterst følsomme saken:

– Vi skal behandle en søknad på en skikkelig måte. Mer vil jeg ikke si.

Flere skeptiske

Etter hva VG kjenner til, reagerte flere medlemmer med skepsis da sokneprest Kjell Storaker orienterte rådet for en tid tilbake.

– Det foreligger et ønske om å reise en minnestein over falne ved Østfronten, samt å overlate en navneliste over de som mistet livet til prestekontorets arkiv, bekrefter sokneprest Kjell Storaker i Bamble.

Storaker er forberedt på at saken kan føre til voldsom debatt, blant annet fordi det allerede er reist en bauta ved Bamble kirke over nordmenn som ofret livet i kamp mot tyskerne. Men samtidig vil en søknad fra frontkjemperne utfordre Kirken på tema som toleranse og forsoning.

– I dette tilfellet vil det kanskje være naturlig å ta hele menigheten med på råd, samt å forelegge saken for biskopen. Selv har jeg ikke så sterke synspunkter. Det viktigste er å få vite hva folk lokalt tenker, sier soknepresten.

I frontkjempermiljøet får VG bekreftet at et utkast til søknad er skrevet ferdig.

– For å provosere minst mulig foreslår vi at minnesteinen bare skal bære inskripsjonen «Falne på Østfronten 1941–1945», sier en av dem som har forberedt saken.

Ikke noe gravsted

– De som falt, har ikke noe gravsted eller minnesmerke i Norge som etterkommerne kan oppsøke. Vi håper Den norske Kirken har en plass også til disse. Etter hvert som hele vår generasjon går bort, synes vi det er naturlig at Kirken tar vare på en protokoll med data over falne.

BORTGJEMT MINNESMERKE

TRONDHEIM (VG) Ønsket om å reise en minnestein nettopp ved Bamble kirke skyldes at det eneste minnesmerket over falne frontkjempere i Norge, ligger i kommunen.

Varden er plassert utilgjengelig og bortgjemt på en bergknaus, hvor 100 til 150 overlevende notes til minnesamvær en gang i året.

VG satte sokelyset på nordmenn i Hitlers hær i gårsdagens Dokument Søndag:

Ca. 6000 reiste frivillig til helvete Østfronten. Rundt 900 falt, flere hundre ble alvorlig skadet.

De fleste overlevende fikk landssvikdom og måtte sone lange fengselsstraffer. Mange var svært unge, og de kom ofte fra NS-hjem. Et stort flertall ble selv medlemmer i Nasjonal Samling.

Vervepropagandaen spilte først og fremst på kampen mot Sovjet og verdenskommunismen. Dette var

VG skrev om minnesmerket i Bamble i Dokument søndag, i går 5. januar.

trolig også det sterkeste motivet, ved siden av protyske holdninger, eventyrlyst og drømmen om en ny norsk hær og militære karrierer.

VENTER-DEBATT: – Jeg er klar over at en søknad fra frontkjemperne er et følsomt tema. Selv har jeg ingen sterke synspunkter, sier sokneprest Kjell Storaker.

Foto: TELEMARKE ARBEIDERBLAD